

MEIST ENDIST

Jawaharlal Handoo – India folkloristika legendaarne kangelane

MAHENDRA KUMAR MISHRA

India Folkloori Sihtasutuse rahvusvahelise ajakirja Lokaratna peatoimetaja
mkmfolk@gmail.com

Teesid: Tänavu hiliskevadel lahkus meie seast India folkloristika edendaja ja ajakirja Folklore: Electronic Journal of Folklore toimetuskolleegiumi kauane liige Jawaharlal Handoo (1.07.1945–31.05.2025). Tema ligi viis aastakümnet (1975–2025) kestnud panus india folkloristikasse annab võimaluse heita pilk India folkloristika arengusse. Legendaarse õpetajana muutis ta akadeemilist maastikku, andes ruumi India suulistele traditsioonidele, et need saaksid ülikoolide ja teadusasutuste seinte vahel hingata, rääkida ja areneda. Oma tööga arendas ta folkloristikat kui akadeemilist distsipliini ning kinnitas ka selle rolli India kultuurilise identiteedi elutähtsa kandjana.

Märksõnad: folkloristika, India, Jawaharlal Handoo

Mul oli suur eelis kohtuda professor Jawaharlal Handooga (1.07.1945–31.05.2025) 1985. aastal India Sambalpuri Ülikoolis toimunud IX India folkloristide kongressil. Tol ajal ei olnud folkloristika India ülikoolides veel saanud ametlikku tunnustust täieõigusliku akadeemilise distsipliinina, erinevalt tänasest struktureeritumast esindatusest. Olin pidanud ettekande oma uurimuse “Naiste infantitsiid Kalahandi Kondhi-hõimude seas” (“*Female Infanticide among the Kondh Tribes of Kalahandi*”) teemal. Pärast ettekannet pöördus dr Handoo minu poole ja tundis suurt huvi mu töö vastu. Teatasin talle, et olen kirjandusüliõpilane ja kavatsen kirjutada doktoritöö Kalahandi folklooritraditsioonidest.

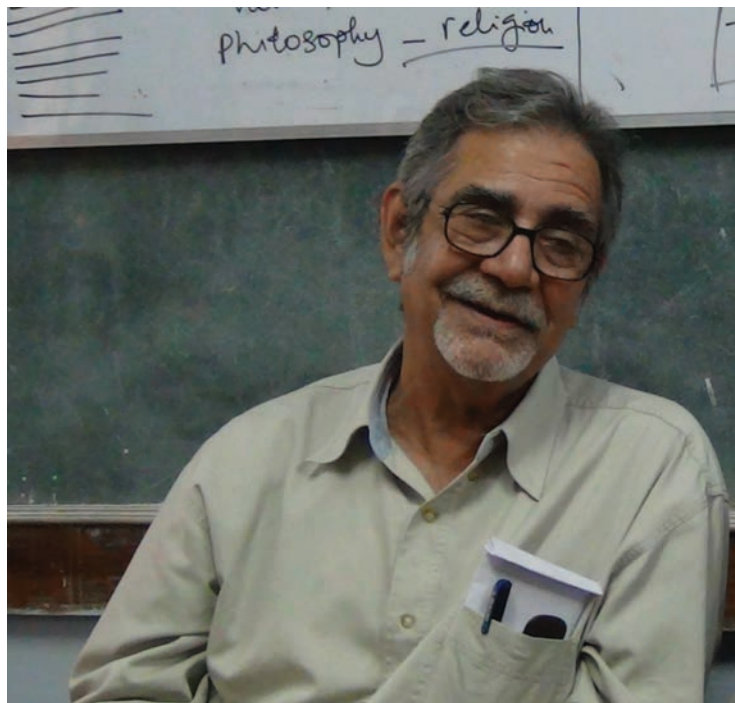
Minu üllatuseks kutsus ta mind oma külalistemajja, et arutada folkloristika kujunevaid kontuure. Selle mõttevahetuse käigus sain esimest korda aru, et folkloristika ei ole pelgalt kõrvaline kultuurialane tegevus, vaid omaette prestiižikas

ja arenev akadeemiline distsipliin. Kui ma tunnistasin, et olen vähe kursis ülemaailmsete folkloristlike teooriate ja metoodikatega, lubas dr Handoo lahkelt kutsuda mind spetsiaalsele seminarile, kus saaksin süvendada oma arusaamu ja osaleda laiemas rahvusvahelises folkloristika diskursuses.

Dr Handoo koos dr Dulal Chaudhuriga Kolkatast olid India folkloristide kongressi loojad, see teedrajav üritus ergutas teaduslikku diskursust kogu riigis. Koostöös ülikoolide ja kultuuriasutustega kogu Indias korraldasid nad mitmeid folkloristide seminare. Nelja aastakümne jooksul viidi läbi vähemalt kolmkümmend viis seminari, mis kutsusid osalema teadlasi, akadeemikuid ja uurijaid nii Indiast kui ka välismaalt.

Indias on folkloristika tihtipeale sattunud distsipliinide vahealale. Antropoloogid kalduvad seda käsitlema kirjanduse laiendusena, samas kirjandus- teadlased liigitavad selle sageli antropoloogia valdkonda. Selline distsipliiniline ebaselgus on viinud selleni, et paljud kirjandusosakonnad alahindavad folkloristikat või jätavad selle uurimise üldse tähelepanuta. Meie vestluse käigus õhutas dr Handoo võtma folkloristikat tõsiselt, järgides läänemaailmast pärit teoreetilisi raamistikke. Tema vaadetest inspireerituna ja neist juhitud alustasin teaduslikku teekonda folkloristikasse struktureerituma, võrdleva ja teoreetilise vaatenurga kaudu.

Alates sellest kohtumisest olen jäänud professor Handoo pühendunud austajaks – tema nägemus, mentorlus ja vankumatu pühendumine india folkloristikale on jätnud kustumatu jälje nii minu kui teiste teadlaste põlvkondadele.

Jawaharlal Handoo

2011. aastal

folklooriseminaril

Lääne-Bengalis

Vidyasagari ülikoolis.

Foto: Mahendra Kumar Mishra
isiklikust arhiivist.

1986. aasta oktoobris oli mul suur au saada dr Jawaharlal Handoolt kutse osaleda viieteistkümnepäevasel folkloristika teooria ja meetodika intensiivkursusel ajaloolises Kalkutta linnas. Jawaharlal Handoo enda juhitud ja hoolikalt korraldatud seminar osutus minu akadeemilise teekonna pöördepunktiks. Tema erudeeritud juhendamisel tutvusin teoreetiliste raamistike, uurimismeetodite ja kriitiliste paradigmadega, mis kujundasid globaalset folkloristikat. Tema õpetus ei olnud pelgalt formaalne, vaid transformatiivne. Tunnustades minu innukat pühendumist valdkonnale, nimetas dr Handoo mu India folkloristide kongressi (IFC) piirkondlikuks sekretäriks. Olin suure uhkusega ametis viis aastat järjest.

Selle aja jooksul korraldasime ühiselt mitu India folkloristide kongressi iga-aastast istungit erinevates India ülikoolides, edendades dialoogi ja teadustööd teadlaste, üliõpilaste ja kultuuripraktikute vahel. 1994. ja 1996. aastal korraldasime kolm olulist folkloristika töötuba ja seminari kogu Odishas, tuues selle teadusharu põlisrahvaste suuliste traditsioonide südamesse.

Tähtsündmus toimus 1995. aastal, mil dr Handoo, kes oli tollal Mysore'i India Keelte Keskinstituudi (CIIL) folkloristika osakonna juhataja, korraldas Rahvusvahelise Rahvajuttude Uurimise Seltsi (ISFNR) 9. sessiooni – esimese omataolise väljaspool Euroopat. Konverents tõi kokku üle 400 silmapaistva folkloristi kogu maailmast. Mitmesuguste folkloorižanrite ja alamžanrite esindatus tõstis ülemaailmse folkloristika staatust, innustades India teadlasi tunnistama folkloristika olulisust ja nägema ülemaailmset vastukaja rahvuslikule kontekstile.

Dr Handoo aitas kaasa folkloristika osakondade loomisele mitmes India ülikoolis, samuti laiendas ta oma mõju üle piiri Bangladeshis. Oma hiilgava karjääri jooksul viis ta läbi rohkem kui viiskümmend folkloristika õpikoda erinevates India osariikides, propageerides väsimatult folkloristika kui iseseisva ja olulise õppeaine lisamist kirjandus- ja humanitaarteaduste osakondadesse.

Jawaharlal Handoo intellektuaalne võimekus ning lahke ja magneetiline isiksus innustas lugematul hulgal noori teadlasi huvituma folkloristika elujõulisest maailmast. Tema visioon, karisma ja väsimatu vaim panid tugeva aluse folkloristika uurimisele Lõuna-Aasias, muutes tähelepanuta jäetud kultuuripärandi akadeemilise uurimise õitsvaks valdkonnaks.

Pärast doktorikraadi omandamist folkloristikas sai minust Odisha osariigi valitsuse alus- ja põhihariduse direktori assistent. Samal ajal olin ma riigi kirjanduse akadeemia liige, ühendades kahte näiliselt erinevat valdkonda – haridust ja rahvaluulet. Minu administratiivseid kohustusi ja teaduslikku pühendumust ühendas kultuuritraditsioonidele tabamatu sünergia. Seda varjatud seost käsitles dr Chittaranjan Das, Kopenhaageni ülikoolis koolitatud mõtleja ja psühhoanalüütik, kes omakorda mõjutas sügavalt minu intellektuaalset teed. Ta kinnitas, et haridus ja kultuur ei ole paralleelsed püüdlused, vaid teineteist vastastikku rikastavad jõud. Ka dr Jawaharlal Handoo jagas seda veendumust. Just need arusaamad innustasid mind rajama uut akadeemilist suunda – rahvaluule rakendamist koolihariduses, integreerides kogukonna teadmiste süsteemi klassiõpetusse, eriti algklasside keele- ja keskkonnaõpetuses.

Kui ma liitusin Odisha põlisrahvaste lastele mõeldud mitmekeelse hariduse programmiga, oli just folkloor see, mis näitas edasist teed. Kogukonna suulistele traditsioonidele tuginedes töötasin välja kultuuriliselt tundliku õppekava ja kontekstipõhise õpetajakoolituse – see oli ettevõtmine, mis asetas Odisha India kaasava haridusreformi esirinda. See visioon ei oleks aga olnud võimalik ilma rahvaluuleõpetuse kaudu saadud aluseta, mida professorid Lauri Honko ja Jawaharlal Handoo sügavalt hindasid.

Seega ületas minu kokkupuude folkloristikaga teoreetilise uurimistöö pii-rid ja leidis praktilise väljenduse kooli õppekavva rakendatud folkloristikas. Isegi kui ma suunasin oma akadeemilise kompassi mujale, jäin ustavaks suulise eepose uurimisele, mis sai julgustust ja teaduslikku kaasaalamist sellistelt väljapaistvatelt lääne folkloristidelt nagu Lauri Honko, Karsten ja Anniki Kaivola-Bregenhøj, Mary Ellen Brown, John Miles Foley ja Gregory Nagy.

Kogu oma teekonna jooksul jäi dr Handoo keskseks jõuks, olles tihe-dalt seotud riigi intellektuaalsete staaridega, sealhulgas Kapila Vatsyayani, dr Debi Prasanna Pattanayaki, dr Molly Kaushali, prof S. C. Maliki, prof Brin-davan Chandra Acharya, prof Khageswar Mahapatra, prof Birendra Nath Datta, dr Dulal Chaudhury, dr Soumen Seni ja Krishnadev Upadhyay'ga. Need India folkloristika silmapaistvad tegelased kogunesid igal aastal India folkloristide kongressi lipu all, et edendada India folkloristikat.

Koos Jawaharlal Handooga osalesin aastate jooksul arvukatel riiklikel ja rahvusvahelistel seminaridel, mis olid pühendatud folkloorile, suulisele eeposele ja rahvapärimusele. Tema kohalolek ja kirglik India suuliste tradit-sioonide kaitsmine olid alati sügavalt tunda. Handoo eluaegne pühendumine folklooriuuringute institutsionaliseerimisele Indias ei olnud pelgalt aka-deemiline püüdlus, vaid pühendunud võitlus – tundlik, kuid kindlate ees-märkidega. Suulise traditsiooni ja rahvaluule juurutamine India ametlikus akadeemilises struktuuris ei olnud lihtne, kuid vankumatu pühendumuse, suurepärase intellektuaalsete võimete ja visionääri nägemuse ja juhtimise kaudu lõi Handoo folkloorile püsiva koha India teadussüsteemis.

Tema mõjul tunnustas ülikoolide toetuste komisjon (UGC) folkloristikat akadeemilise õppeainena ning mitmed osariikide valitsused algatasid uuri-mis-, dokumenteerimis- ja avaldamisprojekte, mis tõstsid esile põlisrahvaste teadmisi ja traditsioone. Jawaharlal Handoo julgustusest teadlastele, tema võimest märgata potentsiaali ja suuremeelsest juhendamismuudatusest sai nurga-kivi liikumisele, mis tõi folkloristika riiklikku akadeemilisse diskursusse.

Tema ligi viit aastakümnet (1975–2025) hõlmav panus kujutab endast tõelist ajastut india folkloristika ajaloos. Legendaarse õpetajana muutis ta akadeemilist maastikku, andes ruumi India suulistele traditsioonidele, et need saaksid ülikoolide ja teadusasutuste seinte vahel hingata, rääkida ja areneda.

Ka minul oli au käia tema kõrval sellel märkimisväärsel teekonnal. Me jaga-sime mitmeid seisukohti ning ma korraldasin Odishas kolm folkloori töötuba

ja ühe suure seminari, mida kõiki rikastas Jawaharlal Handoo toetus ja akadeemiline kohalolek.

Jawaharlal Handoo kasutas oma intellektuaalset potentsiaali, et asetada folkloor India humanitaarteaduste keskmesse. Talle oli omane haruldane segu teravast vaatlusoskusest ja analüütilisest sügavusest, ta ammutas inspiratsiooni lääne folkloristika hiiglastelt, kujundades samas oma selgelt indiapärase akadeemilise hääle. Tema teos "*Current Trends in Folklore*" (1986) oli India teadlastele teedrajav majakas ning tutvustas neile selgelt ja veenvalt globaalseid teoreetilisi ja metodoloogilisi raamistikke.

Aastatel 1978–1980 toimetas dr Handoo ka ajakirja *Journal of Indian Folkloristics*, kureerides rahvusvahelise tasemega esseid ja pakkudes India akadeemilistele ringkondadele haruldast võimalust tutvuda maailma folkloristikaga. Kuigi rahalised piirangud viisid ajakirja enneaegse lõpetamiseni, jäi selle mõju India folkloristidele kustumatuks.

Mysore'i India Keelte Keskinstituudi (CIIL) folkloristika osakonna juhatajana töötas dr Handoo väsimatu pühendumusega, juhtides sageli üksinda osakonda, mida toetasid üksikud teadustöötajad ja tema pühendunud abikaasa Lalita Handoo, kes oli samuti instituudis ametis. Tema visioon oli suur, pühendumus vankumatu. Ta propageeris teaduslikku lähenemist, mis austas India rikkalikku kultuurilist mitmekesisust, kasvatades rahvuslikku teadvust, mille juured peituvad suuliste traditsioonide ühises tarkuses. Oma tööga ei edendanud dr Handoo mitte ainult folkloristikat kui akadeemilist distsipliini, vaid kinnitas ka selle rolli India kultuurilise identiteedi elutähtsa kandjana.

Jawaharlal Handoo kaitses folkloristikat sügava veendumusega ja määratles ka distsipliini eristavad jooned, mis eristasid seda teistest teadusvaldkondadest, eriti keeleteadusest, mida ta pidas peamiselt grammatika formaalsete struktuuridega tegelevaks alaks, grammatikute ja keeleteadlaste intellektuaalseks valdkonnaks. Seevastu rahvaluule sisaldas tema arvates rahva elavat tarkust, mis on juurdunud igapäevaelu rütmides, rituaalides ja suulistes traditsioonides. See oli tema jaoks elumaailma peegel, kogukondade kultuurilise, emotsionaalse ja kognitiivse struktuuriga tihedalt põimitud distsipliin.

Folkloor, nagu dr Handoo sageli rõhutas, ei ole pelgalt jutustuste või tavade arhiiv, vaid dünaamiline jõud, mis toetab sotsiaalset ühtekuuluvust, identiteeti ja moraalseid väärtusi. See toimib kollektiivse mälu elutähtsa reservuaarina, mis reguleerib nii isiklikku kui ka kogukondlikku teadvust lugude, laulude, rituaalide ja tavade kaudu. Ta nägi folklooris sügavat kasvatavat jõudu, mis soodustab kognitiivset arengut, säilitades samal ajal eetilisi maailma-vaateid ja päritud tarkust.

Siinkohal meenuvad mulle dr A. K. Ramanujani visionäärlikud arusaamad, kes kunagi nägi India kognitiivset süsteemi lahutamatu seotuna selle suuliste traditsioonidega, nähes neis India väärtuste ja kosmoloogiate destilleeritud vaimu. Kuigi Ramanujani ja Handoo lähenemine oli erinev, jagasid nad ühist püüdlust – avastada India epistemoloogiat folklooris, uurida, kuidas

India mõtleb, mäletab ja kujutleb oma suulise pärandi kaudu. Mõlemad teadlased tunnistasid, et kuigi folkloori universaalid ületavad riigipiire, on säilinud India viis näha ja tunda folkloori, mis on sügavalt juurdunud kohaliku kontinendi pluralistlikus eetoses.

Oma väsimatu teadustöö, institutsioonide loomise ja rahvusvahelise tegevuse kaudu ei edendanud ta mitte ainult India folkloristikat, vaid asetas selle ka kindlalt ülemaailmsele akadeemilisele kaardile.

Dr Jawaharlal Handoo poolt Mysore'i CIILI egiidi all avaldatud "India folkloristika" I ja II köide olid tähised India folkloristika uurimises. Need köited olid hindamatuteks allikateks nii India kui ka rahvusvahelistele teadlastele, pakkudes sissevaadet India folkloori mitmekeelsesesse ja mitmekultuurilisse struktuuri. Dr Handoo valgustas teadusliku täpsuse ja kultuuritundlikkusega India ulatuslikke ja mitmekesiseid jutustamistraditsioone, tuues esile mitmekesisuse, mis määratleb selle suulist ja performatiivset pärandit.

Tema kirjutised peegeldavad akadeemilise analüüsi ja kultuurilise empaa-tiavõime sujuvat koosmõju. Ta ei olnud kunagi põliste rahva teadmissüsteemide suhtes halvustavalt meelestatud. Vastupidi, tema seisukoht oli nii kaasav kui ka ühtlustav – ta väitis, et folkloor ületab põlisrahvaste ja mittepõlisrahvaste, eliidi ja tavainimeste binaarsuse ning konstrueerib selle asemel kultuurilist ühtsust, mis soodustab sotsiaalset harmooniat.

Dr Handoo oli eriti kriitiline antropoloogia suhtes, mis sageli killustab ühiskonna eliidi, hõimude ja talupoegade kategooriateks, tugevdades seega hegemoonilist binaarsust. Ta pooldas folkloristikat kui iseseisvat distsipliini, mis on oma aluste ja lähenemise poolest erinev. Kuigi sellised distsipliinid nagu antropoloogia ja kirjandus on ajalooliselt domineerinud ja varjutanud folkloristikat India akadeemilistes ringkondades, ei olnud folkloristika tema arvates pelgalt tuletatud teema, vaid alusdiskursus, mis on võimeline kultuuriteadusi ümber kujundama elava kogemuse, mälu ja eetilise kujutlusvõime kaudu.

Oludes, kus suulisi traditsioone, kohalikku tarkust ja rahvapäraseid teadmissüsteeme on pikka aega marginaliseeritud, nägi Handoo folkloristikat kultuurilise vastupanu ja võimestamise vormina – ruumina, kus tavainimeste kogukondade vaigistatud hääled võiksid leida õigustatud teadusliku väljenduse. Ta propageeris folkloori alana, mis austab paljusust, väärikust ja inimlikke väärtusi, mis on sügavalt juurdunud India tsivilisatsiooni eetosesse.

Dr Jawaharlal Handoo teekonda folkloristina rikastas sügavalt tema kestev seotus folkloristika ülemaailmse kogukonnaga. Oma ulatuslikel reisidel idas ja läänes sõlmis ta intellektuaalseid suhteid maailma folkloristide silmapaistvamate esindajatega, sealhulgas Richard Dorson, Alan Dundes, Dan Ben-Amos, Kenneth Goldstein, Lauri Honko, Lauri Harvilahti, Anna-Leena Siikala, Mihály Hoppál, John Miles Foley, Mare Kõiva, Ülo Valk ja paljud teised. Need seosed võimaldasid tal mõtestada india folkloori globaalse vaatenurga kaudu, paigutades selle võrdleva ja koostööl põhineva folkloristika laiemasse raamistikku.

Kultuuriteaduse väsimatu saadikuna oli dr Handool võtmeroll indoeuroopa ja indoameerika akadeemilise koostöö edendamisel. Ta soodustas riikidevahelisi uurimisprojekte ja toetas selliseid legendaarseid teadlasi nagu Peter J. Claus Tulu-eeposte uurimisel ja Lauri Honko Lõuna-India Siri-eepose traditsiooni dokumenteerimisel. Tema juhendamisel ja nägemuse järgi õitses folkloristika kui distsipliin mitmes India ülikoolis, sealhulgas Kannada Ülikoolis, Mysore Ülikoolis, Guwāhātī Ülikoolis, Tezpurī Ülikoolis ja Kalyani Ülikoolis, kus loodi ametlikult struktureeritud magistri- ja doktoriõppekavad folkloristikas.

Tema silmapaistvate kaasaegsete seas olid India suurkujud V. A. Vivek Rai, K. D. Upadhyay, Kunjabihari Das, Prafulla Dutta Goswami, Vidyanivas Mishra, Birendranath Datta, Soumen Sen, Dulal Chaudhury, Somnath Dhar, Surajit Singh, Sudhakar Reddy, S. Lourdu, Hiranmay Ambalike, Bhabagrahi Mishra ja Bhakta Batsala Reddy. Koos moodustasid nad elujõulise intellektuaalse ringi, mis pani aluse Lõuna-Aasia folkloristikale.

Dr Handoo panus ulatus kaugemale India piiridest. Tema tihedad sidemed Nepaali Folkloori Seltsiga, Bangladesh Akadeemiaga ja mitmete Bangladesh ülikoolidega peegeldavad tema pühendumust naaberriikide kultuurilise identiteedi kujundamisele folkloori kaudu. Tema sagedased visiidid neisse riikidesse ei olnud pelgalt tseremoniaalsed sündmused, vaid strateegilised jõupingutused Lõuna-Aasia folkloristika akadeemilise arengu ja kultuurilise säilitamise edendamiseks.

Ta oli suurepärase visionäär, kes pühendas kogu oma elu folkloristika edendamisele, mitte ainult distsipliinina, vaid kutsumuse, unistuse ja rahvusliku kultuurilise missioonina. Tema pühendumus oli kompromissitu; ta seadis kõrgeid ootusi akadeemilise ranguse suhtes ja oli sügavalt kurb, kui teadustöö kvaliteedis või visioonis esines järeleandmisi. Just see range standard ja eetiline selgus kujundas India folkloristide põlvkonna, kellest paljud töötavad tänapäeval India ülikoolide professoritena ja kultuurimõtlejatena.

Dr Handoo oli sooja huumoriga mees. Mitteametlikes ringkondades muutis tema kiire reaktsioon, teravmeelsus, südamluk jutustamine ja nakkav naer teda armastatuks nii kolleegide kui ka üliõpilaste seas. Ka akadeemilises keskkonnas võimaldas tema loominguline vaimukus ja psühholoogiline taiplikkus tal välja tuua sümbolsete narratiivide sügavaid tähendusi. Ta kaldus pigem folkloori psühholoogiliste tõlgenduste kui jäikade antropoloogiliste raamistike poole, püüdes alati seostada sisu kontekstiga ja üksikisikut kollektiiviga.

Järeleandmatu pühendumine akadeemilisele ausameelsusele tegi temast mõnikord vääriti mõistetud tegelase. Kuid need, kes teda tõeliselt tundsid, mõistsid, et Handoo rangus tulenes vankumatust armastusest teadmiste vastu ja soovist kaitsta folkloristika kui tõsise akadeemilise distsipliini väärikust. Ta jäi oma ideaalidele kindlaks ega teinud kunagi järeleandmisi standardite osas, mida ta uskus, et folkloristika peab kehastama.

Dr Handoo oli tõepoolest ülemaailmne folklorist, kelle juured olid India pinnal – lääne traditsioonides koolitatud teadlane oli täielikult pühendunud India folkloori rikkusele ja keerukusele. Tema väsimatu töö tõi akadeemilist

tunnustust piirkondlikele ja põlisrahva teadmiste süsteemidele, andes india folkloorile ülemaailmse hääle, säilitades samal ajal selle kohaliku hinge.

Tema lahkumine on sügav kaotus – tühjus, mida ei saa täita. Ta oli ja jääb India folkloristika legendaarseks kangelaseks, kelle mõju ulatub üle mandrite ja põlvkondade. Olen tänulik Eesti Kirjandusmuuseumile tema mälestuse austamise eest, mis on sobiv austusavaldus mehele, kes andis oma elu inimkonna suulise tarkuse mõistmisele ja tähistamisele.

Dr Handoo pärand jääb püsima mitte ainult raamatutes ja institutsioonides, vaid ka nende südames ja meeles, keda ta inspireeris. Tema vaim elab edasi igas ümberjutustatud loos, igas talletatud hääles, igas õpetlases, kelle ta juhatas rahvaluule juurde.

Tõlkinud Mare Kõiva

SUMMARY

Jawaharlal Handoo, legendary hero of Indian folkloristics

MAHENDRA KUMAR MISHRA

Editor in Chief

Lokaratna – E journal of Folklore Foundation, India
mkmfolk@gmail.com

Keywords: folkloristics, India, Jawaharlal Handoo

Late spring of this year brought the passing of Jawaharlal Handoo (1.07.1945–31.05.2025), promoter of Indian folkloristics and long-time member of the editorial board of the journal *Folklore. Electronic Journal of Folklore*. His overarching contribution to Indian folkloristics spanned nearly five decades (1975–2025), a real era. As a legendary teacher he changed the academic landscape, making room for India's oral traditions, so that they might breathe, speak and develop within the walls of universities and research institutions. With his work he developed folkloristics as an academic discipline and affirmed its role as a crucial bearer of Indian cultural identity.

Dr Mahendra Kumar Mishra on tuntud India folklorist. Ta on kirjutanud järgmised teosed: "Oral Epics of Kalahandi", "Visioning Folklore", "Paharia Oral Tradition", "Saora Folklore", "Ramayana in the Oral Tradition of Odisha" ja "Multilingual Education in India". Ta on esimene UNESCO rahvusvahelise emakeele auhinna saaja 2023. aastal. Ta on India Folkloori Sihtasutuse rahvusvahelise ajakirja Lokaratna peatoimetaja.

Dr Mahendra Kumar Mishra is a noted folklorist of India. He has written "Oral Epics of Kalahandi", "Visioning Folklore", "Paharia Oral Tradition", "Saora Folklore", "Ramayana in the Oral Tradition of Odisha" and "Multilingual Education in India". He is the first recipient of UNESCO's International Mother Language Award in 2023. He is the Chief Editor of Lokaratna, an international E journal of Folklore Foundation, India.

mkmfolk@gmail.com